

СУЧАСНИЙ СТАН РОЗВИТКУ ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА В УКРАЇНІ

Балацька О.– ст. 5 курсу, гр. ФУДвнм-51

Науковий керівник – к.е.н., старший викладач Мирончук В. М.

Вінницький навчально-науковий інститут економіки ТНЕУ

Постановка проблеми. Сучасні умови, у яких функціонують підприємства державної форми власності, виносять на поверхню проблеми, пов'язані із потребою в приватних інвестиціях, підприємницькій ініціативі, менеджерських талантах по управлінню та розвитку об'єктами державної власності. Саме тому розвиток партнерських відносин держави та бізнесу, є тією передумовою, що дозволить залучити в державний сектор економіки додаткові ресурси, насамперед інвестиції. За такої системи державно-приватних відносин відбувається об'єднання ресурсів держави та бізнесу, що сприятиме ефективному використанню ресурсів та розподілу ризиків між державним і приватним сектором.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Питанням дослідження різних теоретичних та практичних аспектів державно-приватного партнерства (надалі ДПП) присвячені роботи таких вчених, як А. Гриценка, А. Давиденко, В. Дементьєва, А. Колоди, В. Сікори та інших.

Виклад основного матеріалу. Повільний соціально-економічний розвиток держави зумовлює необхідність налагодження механізму управління зазначеним процесом. При цьому основним напрямком його реалізації має стати його регіоналізація.

Вагомою складовою успішного розвитку економіки країни є ефективне функціонування виробничої та соціальної інфраструктури. Тому одним із пріоритетних інструментів цього процесу може стати механізм ДПП, як альтернатива приватизації державних підприємств, які мають важливе стратегічне значення для країни. Він дасть змогу вирішити ряд протиріч, пов'язаних із фінансуванням тих державних підприємств, які через їх економічну, стратегічну та соціальну значимість не можуть бути приватизовані.

Як показує практика, форми партнерства у сучасних умовах, пов'язані з процесом реструктуризації національних економік і, по суті, є непрямою приватизацією. Натомість, за українських реалій, даний процес створення партнерства просто називають приватизацією. Так, німецькі учені Б. Вебер, В. Альфен і С. Мазер розуміють під приватизацією «багаторівневий процес передачі від державного сектора приватному майна і/або функцій». Звідси можна стверджувати, що і деякі форми ДПП можуть бути зараховані до поняття приватизації [1]. Серед найпоширеніших можна виділити наступні:

-спільна діяльність – є однією з найпоширеніших форм в Україні. Враховуючи велику кількість державних підприємств, які знаходяться на межі банкрутства, альтернативою стає створення спільних підприємств, тобто державно-приватних;

-орендні (лізингові) відносини – передавання державою своєї власності в оренду приватному сектору – державних підприємств, споруд, виробничого обладнання, будівель тощо;

-концесії – надання державою права приватному партнеру виконувати визначенні договором функції та повноваження для забезпечення ефективного функціонування об'єкта протягом певного періоду. При цьому концесія завжди передбачає повернення об'єкта договору;

-угоди про розподіл продукції – подібні до концесії, проте на відміну від них передбачають розподіл продукції виробленої концесіонером між державним та приватним партнером, та інші форми [3].

Не дивлячись на можливість широкого застосування виділених форм ДПП практика взаємодії держави з приватним сектором в Україні є обмеженою через організаційно-правових проблем. Так зі сторони приватного партнера, найголовнішою проблемою є наявність ризиків інвестування в капіталомісткі об'єкти за відсутності гарантій держави при політичній нестабільності в країні. Приватний власник не буде інвестувати в спільні проекти, через відсутність гарантій зі сторони уряду. Отже, вони переживають глибоку недовіру до влади, яка, неготова до передачі прав власності на інфраструктуру, що зумовлено відсутністю або неефективністю законів про концесії, державну власність, про націоналізацію та інших нормативно-правових актів.

На основі вище зазначеного можна стверджувати, що механізм ДПП в сучасних умовах є симбіозом різних форм взаємодії держави з приватним сектором. Звідси можна визначити низку переваг як для державних підприємств, так і для приватного сектора (рис.1).

Таким чином, державно-приватне партнерство є дієвим способом підвищення ефективності функціонування підприємств державної форми власності за рахунок партнерських відносин держави та бізнесу. Це зумовлює залучення до державного сектору додаткових ресурсів, що, в свою чергу, сприятиме розвитку економіки.

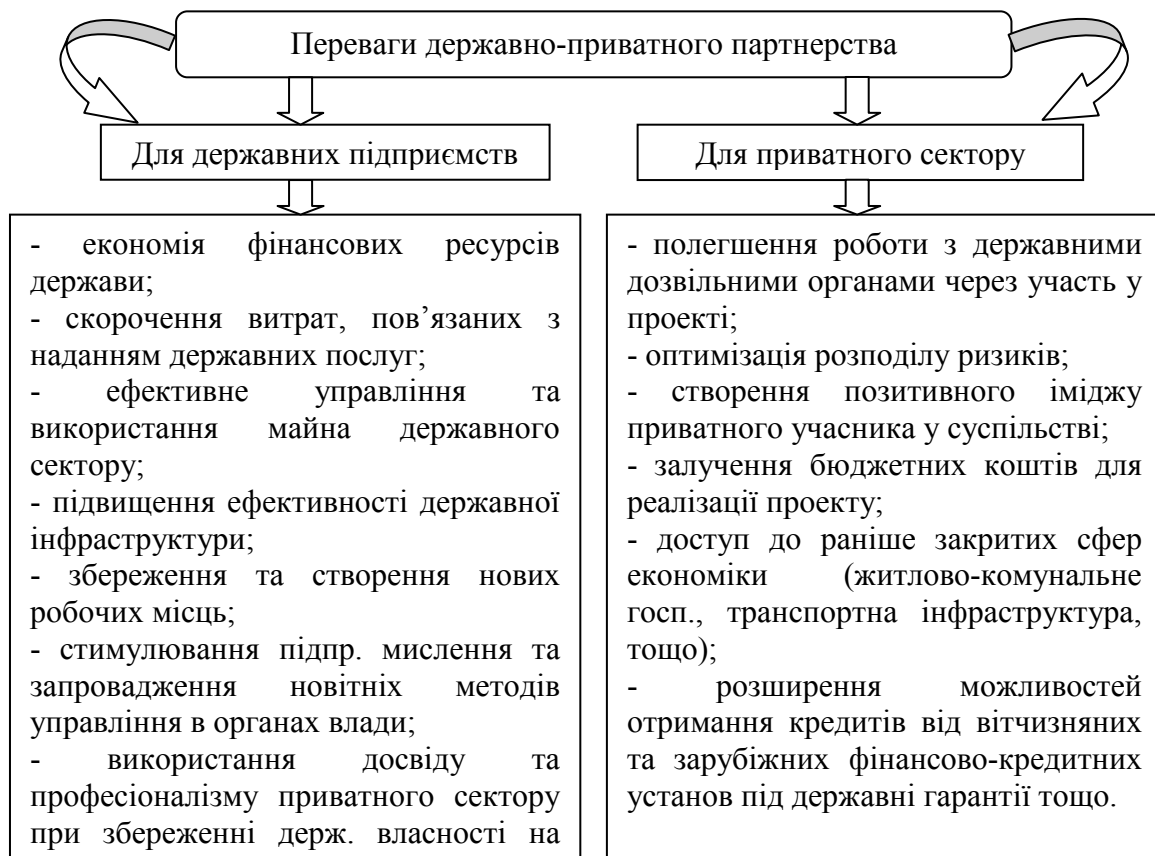

Рис. 1. Переваги державно-приватного партнерства [2]

Література:

1. Бутник О. О. Аналіз розвитку державно-приватного партнерства в Україні / О. О. Бутник // Державне управління: удосконалення та розвиток. – 2014. – № 4. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.dy.nauka.com.ua/?op=1&z=709>
2. Дідченко О. І. Державно-приватне партнерство: сутність, законодавство, закордонний досвід / О. І. Дідченко, С. А. Москаленко // Економічний вісник ЗНІА. – 2014. – № 2. – С. 48 – 54. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.zgia.zp.ua/gazeta/evzdia_2_048.pdf
3. Тофанюк О. В. Застосування механізмів державно-приватного партнерства у бюджетному регулюванні регіонального розвитку / О. В. Тофанюк, І. Г. Чалий // Економіка та управління підприємствами машинобудівної галузі: проблеми теорії та практики. – 2011. – № 4 (16). – С. 41-53. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.khai.edu/csp/nauchportal/Arhiv/EUPMG/2011/EUPMG411/TofanCHa.pdf>

УДК 336.76 (477)

СУЧАСНИЙ СТАН ТА НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ ФОНДОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ

Балацька О.– ст. 5 курсу, гр. ФУДвнм-51

Науковий керівник– викладач Гончаренко А. І.

Вінницький навчально-науковий інститут економіки ТНЕУ

Постановка проблеми. Відомо, що сьогодні фондовий ринок є потужним інструментом залучення та перерозподілу фінансових ресурсів між суб'єктами економічної діяльності, тому його становлення в Україні є вкрай важливим. Спадаючі темпи розвитку економіки, несприятлива політична ситуація в країні, призводять до сповільнення розвитку фондового ринку. З огляду на це, слід розглянути сучасний стан та шляхи покращення ефективності його функціонування, що є надзвичайно актуальним для національної економіки.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Вагомий внесок у дослідження становлення, формування та розвитку фондового ринку внесли як вітчизняні, так і зарубіжні вчені. Серед вітчизняних

вчених можна виділити: Ходаківську В.П., Яцюка Г. В., Карпінського Б. А., Шалудька О. Р., в свою чергу серед зарубіжних вчених слід відзначити таких, як: Бернард Р., Бека Т., Маркіна Я. Та інші.

Виклад основного матеріалу. Загально відомим є той факт, що основою фондового ринку є фондові біржі, які створюють сприятливі умови як для покупців, так і для продавців цінних паперів. Біржі дозволяють визначити ринкову ціну на цінні папери, та забезпечують переміщення фінансового капіталу у різних сферах. Цінні папери – унікальний інструмент, оскільки їх можна розглядати і як засіб накопичення, і як засіб платежу, так і засіб обігу [2].

Як видно з табл. 1, в Україні найбільш поширеними цінними паперами, що випускаються, є: